

KESKKONNAAMET

Tuuli Teppo
Riigimetsa Majandamise Keskus
tuuli.teppo@rmk.ee

Teie 17.10.2025

Meie 03.11.2025 nr 14-3/25/20008-3

Infopäringu vastus (Ojaäärse I paisu likvideerimine ja Natura elupaik)

Austatud Tuuli Teppo

Ojaäärse I paisu likvideerimise projekteerimisega selgus, et seoses truubi ehitamisega jääks Palmse küla Sagadi metskond 32 kinnistul¹ ehituskaevik osaliselt loodusdirektiivi elupaigatüübile soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*). 21.10.25 toimunud kohtumisel tutvustas projekteerija erinevaid alternatiive truubi ehitamiseks (kolm alternatiivi). Keskkonnaamet teostas 28.10.2025 alal vaatluse.

Projektala jääb Lahemaa rahvusparki Oruveski sihtkaitsevööndisse ja Mõisaparkide piiranguvööndisse, kus kehtib ja Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga² (*kaitse-eeskiri*) sätestatud kaitsekord. **Oruveski sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk** on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, koosluste loodusliku seisundi taastamine ning **loodusdirektiivi elupaigatüüpide**, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade **kaitse**. Mõisaparkide piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme, kultuuripärandi, ajalooliselt kujunenud planeeringu, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse ning dendroloogia, esteetika ja puhkemajanduse seisukohalt väärtusliku puistu, pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine.

Sihtkaitsevööndis on keelatud, kooskõlas käesoleva määrusega sätestatud erisustega uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja³ nõusolekul rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks. Kaitseala valitseja võib nõusoleku anda, kui tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist ega kaitseala seisundit⁴.

Kaitseala valitseja nõusolekul on Mõisaparkide piiranguvööndis lubatud ehitiste püstitamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine, puittaimestikku istutustööd ja raie⁵. Piiranguvööndis on keelatud ehitiste püstitamine kalda ehituskeeluvööndis, kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene kaitseala ja avalikuks tarbeks püstitatavale rajatisele.

¹ Katastritunnus 88701:002:0840.

² Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“.

³ Kaitse-eeskirja § 4 alusel on kaitseala valitseja Keskkonnaamet.

⁴ LKS § 14 lg 2, kaitse-eeskirja § 8 lg 1

⁵ Kaitse-eeskirja § 19 lg 2 p 4 ja § 23 lg 2 p 2.

Lahemaa rahvuspark on Natura 2000 alade võrgustikku kuuluv linnu- ja loodusala. Lahemaa loodusala üheks kaitse-eesmärgiks on soostuvad ja soo-lehtmetsad. Natura 2000 võrgustiku eesmärk on säilitada või vajadusel taastada üle-euroopaliselt ohustatud liikide ja elupaikade soodne seisund. LKS § 70 kohaselt on Natura võrgustikku kuuluvate alade eesmärk linnudirektiivi I lisas nimetatud linnuliikide või selles nimetamata rändlinnuliikide või loodusdirektiivi I lisas nimetatud looduslike või poollooduslike elupaigatüüpide või II lisas nimetatud liikide soodsa seisundi säilitamine või taastamine.

Keskkonnaameti tuvastas vaatlusel, et elupaigatüübi soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) piirid ulatuvad Palmse-Sagadi tee ja Sagadi metskond 32 kinnistuga ristuva maanteevalli puurindepiirini. Puurindepiirist ja mööda maanteevalli alla esines juba elupaigale iseloomulikke struktuurielemente: mahakukkunud puid, sealhulgas erinevas läbimõõdtes sammaldunud lamapuitu. Vaadates Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) kantud elupaiga (ID: 1 296 782 558) piire, on näha, et elupaigapiir algab veel lagedalt maanteevallilt, suhteliselt maanteepiirde juurest. Antud ala elupaiga piiri ääres on lage ja ei vasta elupaigatunnustele. Selle osa suuruseks on umbes 23 m², mille saab elupaigast välja piiritleda (vt lisa 1). Seega jääks ehitusala 37 m² ulatuses elupaigatüübile.

Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava pikaajaline kaitse-eesmärk - soostuvad ja soo-lehtmetsad on säilinud 3731 ha esinduslikkusega A, kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk - elupaigatüüp on säilinud 1061,2 ha esinduslikkusega B. Hetkel on EELISi andmetel Lahemaa rahvusparkis inventeeritud 2156,9 ha soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) elupaigatüüpi, millest 656,7 ha-le on määratud hea (B) esinduslikkus. Arvestades sellega, et antud elupaik on 2011. aastal eksperdi poolt inventeeritud ja asub sihtkaitsevööndis (on olnud vähemalt inventeerimisest tänase päevani inimhõõrde puutumata), ei saa lubada selle kahjustamist, sest see läheks vastuollu Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga.

Lähtudes eeltoodust on välistatud variant üks (elupaigatüübile ehitamine). Lähtudes kaitse-eesmärkidest on eelistatud 2 väljapakutud variant (sulundsein), vajadusel võib kasutada ka varianti 3 (truubi nihutamine).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Vildak

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Krista Pukk 5699 5021

krista.pukk@keskkonnaamet.ee

Lissel Tanni 53097987

lissel.tanni@keskkonnaamet.ee

Lisa 1. Sagadi metskond 32 kinnistul olevast 9080* elupaigast väljavõetav osa

